ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 27ης Νοεμβρίου 1991 *

Στην υπόθεση C-4/91,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του tribunal administratif de Paris προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Annegret Bleis

και

Ministère de l'Éducation nationale,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους F. Grévisse, πρόεδρο τμήματος, J. C. Moitinho de Almeida και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενη από τη Sylvie Deniniolle, δικηγόρο Παρισιού,

— η Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την Edwige Belliard, αναπληρώτρια διευθύντρια Νομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον Claude Chavance, ακόλουθο στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου αυτού,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Jean-Claude Séché, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις παρατηρήσεις που ανέπτυξαν προφορικά κατά τη συνεδρίαση της 26ης Σεπτεμβρίου 1991 η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Οκτωβρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1990, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Ιανουαρίου 1991, το tribunal administratif de Paris, υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΟΚ.

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε κατά την εκδίκαση διαφοράς μεταξύ της Annegret Bleis, Γερμανίδας υπηκόου, και του ministère de l'Éducation nationale (Υπουργείου Εθνικής Παιδείας της Γαλλίας). Η Bleis είχε ζητήσει να μετάσχει στον εξωτερικό διαγωνισμό

για την απόκτηση άδειας διδασκαλίας της γερμανικής γλώσσας στη Μέση Εκπαίδευση. Επειδή η αίτησή της απορρίφθηκε από τον υποδιευθυντή προσλήψεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας λόγω της ιθαγένειάς της, υπέβαλε στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας ιεραρχική προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής. Επειδή παρήλθαν τέσσερις και πλέον μήνες χωρίς ο Υπουργός να δώσει καμία απάντηση, η Bleis προσέφυγε στο tribunal administratif de Paris και ζήτησε την ακύρωση της σιωπηρής απορριπτικής αυτής αποφάσεως.

3 Το tribunal administratif de Paris, κρίνοντας ότι το κύρος της προσβαλλόμενης απόφασης εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΟΚ, ανέστειλε τη διαδικασία μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί του προδικαστικού ερωτήματος αν η εργασία στα γαλλικά δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα καθηγητή με άδεια διδασκαλίας για τη Μέση Εκπαίδευση συνιστά απασχόληση στη δημόσια διοίκηση κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως.

4 Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά και το νομικό πλαίσιο της διαφοράς της κύριας δίκης, καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω, παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

5 Με το προδικαστικό ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν η εργασία του καθηγητή Μέσης Εκπαιδεύσεως συνιστά απασχόληση στη δημόσια διοίκηση κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης.

6 Στο σημείο αυτό πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1980, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου, Rec. 1980, σ. 3881, σκέψη 10, της 26ης Μαΐου 1982, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1982, σ. 1845, σκέψη 7, και της 16ης Ιουνίου 1987, 225/85, Επιτροπή

κατά Ιταλίας, Συλλογή 1987, σ. 2625, σκέψη 9), ως απασχόληση στη δημόσια διοίκηση κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 48, εξαιρούμενη από το πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 1 έως 3 του ίδιου αυτού άρθρου, νοείται ένα σύνολο θέσεων εργασίας που συνεπάγονται άμεση ή έμμεση συμμετοχή στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας και στα καθήκοντα που έχουν ως αντικείμενο τη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων του κράτους ή των άλλων δημοσίων οργανισμών και που επομένως προϋποθέτουν ότι οι κάτοχοί τους τελούν σε ειδική σχέση αλληλεγγύης έναντι του κράτους και ότι υφίσταται αμοιβαιότητα των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που αποτελούν το θεμέλιο του δεσμού της ιθαγένειας. Οι εξαιρούμενες θέσεις εργασίας είναι μόνον αυτές οι οποίες, ενόψει των συμφυών καθηκόντων και ευθυνών, ενδέχεται να εμφανίζουν τα χαρακτηριστικά των ειδικών δραστηριοτήτων της διοικήσεως στους ανωτέρω περιγραφέντες τομείς.

7 Το Δικαστήριο έχει ήδη κρίνει ότι οι αυστηρότατες αυτές προϋποθέσεις δεν πληρούνται στην περίπτωση των ασκουμένων καθηγητών (απόφαση της 3ης Ιουλίου 1986, 66/85, Lawrie-Blum, Συλλογή 1986, σ. 2121, σκέψη 28) και στην περίπτωση των λεκτόρων ξένων γλωσσών (απόφαση της 30ής Μαΐου 1989, 33/88, Allué και Coonan, Συλλογή 1989, σ. 1591, σκέψη 9). Το ίδιο ισχύει και για τις θέσεις καθηγητών Μέσης Εκπαιδεύσεως.

8 Κατά συνέπεια, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η εργασία του καθηγητή Μέσης Εκπαιδεύσεως δεν συνιστά απασχόληση στη δημόσια διοίκηση κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΟΚ.

Επί των δικαστικών εξόδων

9 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1990 το tribunal administratif de Paris, αποφαίνεται:

Η εργασία του καθηγητή Μέσης Εκπαιδεύσεως δεν συνιστά απασχόληση στη δημόσια διοίκηση κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 4, της Συνθήκης ΕΟΚ.

Grévisse Moitinho de Almeida Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Νοεμβρίου 1991.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος

F. Grévisse